

Sygn. akt II Ca 476/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Grzegorz Ślęzak
Sędziowie	SSO Arkadiusz Lisiecki (spr.) SSO Stanisław Łęgosz
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniego K. J. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową S. B. przeciwko D. J.

o alimenty

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 9 maja 2013 roku, sygn. akt III RC 779/11

oddala obie apelacje i znosi wzajemnie między stronami koszty procesu za instancje odwoławczą.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt. II Ca 476/13

UZASADNIENIE

Zaskarżony wyrokiem Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. cytuje:

1. zasądził alimenty od pozwanego D. J. na rzecz małoletniego K. J. w kwocie po 600 złotych miesięcznie, płatne poczynając od dnia 21 grudnia 2011 roku, w terminie do 10-tego każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego S. B. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. nie obciążył pozwanego D. J. kosztami procesu;
4. zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami;
5. nadał wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia Sądu Rejonowego.

Małoletni K. J. pochodzi ze związku pozamałżeńskiego S. B. i pozwanego.

Powód urodził się(...)w L.w Wielkiej Brytanii.

K. uczęszcza do klasy O Szkoły Podstawowej im. W. S. w J..

W okresie od grudnia 2012 roku małoletni trzykrotnie chorował. Jego matka ponosiła koszty leczenia tj. zakupu lekarstw.

K. mieszka z matką i dziećmi macierzystymi w ich domu. Wszyscy w/w prowadzą wspólnie gospodarstwo domowe. Dziadek powoda nie pracuje. Jego babka utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę w kwocie 1000 zł miesięcznie. Matka małoletniego opłaca RTV w kwocie 20 zł miesięcznie i Internet w kwocie 30 zł miesięcznie. Nie ponosi ona innych kosztów związanych z utrzymaniem domu.

S. B. zatrudniona jest w Sklepie (...) u A. W. na stanowisku sprzedawcy na czas określony do dnia 31 marca 2017 roku na 1/2 etatu ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 800 zł brutto . Wynagrodzenie to jest wolne od zajęć komorniczych.

Matka powoda jest właścicielką nieruchomości zabudowanej o powierzchni około 1 ha położonej w B.gm. W.. Na działce znajduje się stary dom od czterech lat niezamieszkały , w którym nie ma łazienki. Poza tym ma ona majątek samochód F. (...)z 2000 roku. Innego majątku nie ma, oszczędności nie posiada. Spłaca kredyt zaciągnięty w (...) Banku na zakup laptopa w kwocie 1700 zł , miesięczna jego rata wynosi 100 zł. Do całkowitej spłaty pozostało jeszcze pięć rat. S. B.wraz z synem przebywała w Anglii do listopada 2010 roku. Wówczas zamieszkiwała z pozwanym. Wtedy to pozwany zarabiał 300 funtów tygodniowo, opłata za mieszkanie , które wynajmowali wynosiła 500 funtów miesięcznie.

S. B. nie pobiera aktualnie żadnych świadczeń na syna z Wielkiej Brytanii.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego nie pobiera świadczeń rodzinnych z Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w B..

Pozwany D. J. mieszka w Wielkiej Brytanii. Wynajmował w okresie od 1 listopada 2012 roku do dnia 5 stycznia 2013 roku wspólnie z konkubina mieszkanie , za które uiszczał miesięcznie czynsz w kwocie 725 funtów miesięcznie .Poza tym poniósł on koszt depozytu u osób wynajmujących w wysokości 900 funtów.

Pozwany ma na utrzymaniu syna A., z aktualnego związku pozamałżeńskiego. A. J.urodził się (...). Konkubina pozwanego przebywa na urlopie macierzyńskim. Otrzymuje ona pomoc finansową w kwocie 80 funtów miesięcznie na A., oraz z tytułu dopłat do mieszkania kwotę 100 funtów tygodniowo.

D. J. w okresie od 6 stycznia do 12 stycznia 2013 roku przebywał na zasiłku chorobowym, który uzyskiwał w kwocie - od 70-100 funtów tygodniowo.

D. J. ma majątek tj. dom usytuowany na działce. Dom wymaga odbioru technicznego.

Sąd Rejonowy uznał żądanie pozwu za uzasadnione w części.

Sąd określił potrzeby małoletniego na kwotę 650- 700 zł miesięcznie. W związku z tym zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem alimentów kwotę 600zł miesięcznie.

Sąd uwzględnił również okoliczność, że matka powoda , która zajmuje się jego wychowaniem powinna być przynajmniej w znacznej części zwolniona z ponoszenia kosztów utrzymania małoletniego.

Pozwany będąc młodym i w zasadzie zdrowym człowiekiem jest w stanie płacić alimenty w ustalonej przez Sąd wysokości. Oprócz możliwości zarobkowych ma możliwości majątkowe., albowiem jest on właścicielem zabudowanej nowym domem nieruchomości .

Dlatego w pozostałym zakresie Sąd Rejonowy oddalił żądanie jako zbyt wygórowane i nieodpowiadające przesłankom z art 135 kro.

Sąd Rejonowy oddalił żądanie odnośnie alimentów zaległych za okres od 16 grudnia do 21 grudnia 2008 roku z powodu ich przedawnienia - art 137 kro.

Sąd Rejonowy oddalił żądanie również co do alimentów zaległych za okres od dnia 21 grudnia 2008 roku do dnia 20 grudnia 2011 - art 137 par 2 kro.

Biorąc pod uwagę fakt , iż matka małoletniego nie wykazała ,iż jakieś potrzeby małoletniego nie zostały zaspokojone względnie, że zostały zaspokojone i w związku z tym powstały długi, które zmuszona jest spłacić , alimenty zaległe nie mogą być w tym stanie rzeczy zasądzone. Dodatkowo podniósł, iż przedstawicielka ustawowa małoletniego do września 2010 roku wspólnie zamieszkiwała z pozwanym w Anglii. Nie miała przeszkód do wystąpienia o alimenty zaś jej twierdzenia że czekała na dobrą wolę pozwanego w tym względzie nie są wiarygodne.

Sąd Rejonowy nie obciążył pozwanego kosztami postępowania w sprawie na podstawie art 102 kpc.

Na podstawie art 333 § 1 pkt 1 kpc nadał wyrokowi w części zasądzającej alimenty rygor natychmiastowej wykonalności.

Pełnomocnik pozwanego zaskarżył w/w wyrok w części zasądzającej alimenty od pozwanego D. J. na rzecz K. J. w kwocie powyżej 400 złotych miesięcznie.

zaskarżonemu wyrokowi zarzucił: naruszenie prawa materialnego - art. 135 § 1 kro poprzez niedokonanie przez Sąd I instancji pełnych ustaleń co do możliwości zarobkowych pozwanego, gdyż w uzasadnieniu wyroku brak jest kwotowo określonej wysokości dochodów pozwanego; Sąd wskazuje jedynie wydatki pozwanego D. J., nie podając z jakich źródeł i w jakiej wysokości uzyskuje on dochody; możliwości zarobkowe osoby zobowiązanej do alimentacji wchodzi w skład hipotezy przepisu art. 135 § 1 kro i muszą być przez Sąd orzekający ustalone oraz powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku;

naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia - art. 217 § 1 kpc w zw. z art. 227 kpc poprzez pominięcie przez Sąd I instancji złożonych przez pełnomocnika pozwanego w odpowiedzi na pozew z dnia 1 lutego 2012 roku dowodów wpłat na rachunek bankowy D. J. wynagrodzeń (dokumenty PRIVATE AND CONFIDENTIAL - tzw. tygodniówek), a tym samym nieustalenie rzeczywistych możliwości zarobkowych pozwanego w rozumieniu art. 135 § 1 kro, co mogłoby prowadzić do przyjęcia, iż możliwości zarobkowe pozwanego są nieograniczone, w sytuacji, gdy ze złożonych dokumentów wynika, iż miesięczne wynagrodzenie pozwanego, płacone w tzw. tygodniówkach, wynosi 850£;

naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia - art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną i wybiórczą ocenę zgromadzonych w sprawie dowodów dotyczących sytuacji majątkowej i osobistej pozwanego D. J. oraz przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda - matki S. B. i w konsekwencji przyjęcie, że:

a) ustalona przez Sąd wysokość alimentów w kwocie po 600 złotych miesięcznie mieści się w możliwościach zarobkowych i majątkowych

pozwanego D. J., w sytuacji, gdy w rzeczywistości możliwości te przekracza, co wynika z prostego rachunku matematycznego, gdyż zarabiając miesięcznie 850 £ (co potwierdzają dowody wpłat wynagrodzeń na rachunek bankowy pozwanego złożone w odpowiedzi na pozew), mając na utrzymaniu jeszcze jedno dziecko i wydając miesięcznie na czynsz 725 £, pozwany nie jest w stanie płacić na rzecz małoletniego syna K. J. alimentów w kwocie

odpowiadającej równowartości 150 £; b) pozwany D. J. ma partycypować w ok. 90 % kosztów utrzymania syna, określonych przez Sąd na poziomie 650-700 złotych miesięcznie, w sytuacji gdy obiektywna i wnikliwa analiza materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż możliwości zarobkowe i majątkowe zarówno pozwanego jak i matki dziecka -S. B. są na porównywalnym poziomie (warto przypomnieć, iż pozwany ma na utrzymaniu jeszcze jedno dziecko, ponosi bardzo wysokie koszty związane z wynajmem mieszkania, zaś pani S. B. ma na utrzymaniu jedynie syna K. i prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie ze swoimi rodzicami, ponosząc niewielki wydatki z tego tytułu), matka S. B. nie wykonuje swojego obowiązku alimentacyjnego wobec powoda jedynie osobistymi staraniami o jego wychowanie, co powinno skutkować obciążeniem ich w równym stopniu obowiązkiem alimentacyjnym wobec małoletniego K. J.; 4. będącą konsekwencją dowolnej i wybiórczej oceny zgromadzonego materiału dowodowego sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych ze zgromadzonym materiałem dowodowym polegającą na nieokreśleniu kwotowym możliwości zarobkowych pozwanego D. J., co mogłoby prowadzić do wniosku, że możliwości te są nieograniczone i w świetle tej okoliczności zasądzone na rzecz powoda alimenty w kwocie po 600 złotych miesięcznie (tj. równowartość ok. 150 £) mieszczą się w granicach tychże możliwości, w sytuacji, gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż pozwany pracując na etacie zarabia miesięcznie kwotę 850 £.

Wskazując na powyższe zarzuty wnosił o: zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie alimentów od pozwanego D. J. na rzecz K. J. w kwocie po 400 złotych miesięcznie, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego;

względnie - uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim i rozstrzygnięcia, w tym również o kosztach procesu za obie instancje.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów:

1/ art. 135 § 1 krio przez uznanie, że możliwości zarobkowe pozwanego pozwalają mu na partycypowanie w usprawiedliwionych potrzebach małoletniego li tylko w wysokości 600 zł. miesięcznie, w sytuacji w której pozwany pracuje w Wielkiej Brytanii, a ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż pozwany uzyskuje wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 200 GBP tj. 6 120 zł. miesięcznie, a matka powoda otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 800 zł. brutto miesięcznie począwszy od 7 grudnia 2011 r., tj. obecnie 628,43 zł. netto;

2/ art. 137 § 2 krio przez uznanie, że roszczenie powoda o zasądzenie na jego rzecz alimentów za okres od dnia 21 grudnia 2008 r. do dnia 20 grudnia 2011 r. jest nieuzasadnione, albowiem „matka małoletniego nie wykazała, iż jakieś potrzeby małoletniego nie zostały zaspokojone”, w sytuacji w której pozwany niełożył na utrzymanie rodziny w tym okresie, zaś wyłącznie sumptem przedstawicielki ustawowej powoda były zaspakajane usprawiedliwione potrzeby małoletniego dziecka stron;

3/ art. 233 § 2 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. przez przekroczenie swobodnej oceny dowodów polegającą na przyjęciu, iż możliwości zarobkowe pozwanego wynoszące co najmniej 6 120 zł. miesięcznie nie pozwalają pozwanemu na zaspokojenie potrzeb jego dziecka w kwocie przekraczającej 600 zł. miesięcznie.

Wskazując na powyższe wnosila o:

1/ zmianę wyroku w części zaskarżonej i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda:

a/ zaległych alimentów w kwocie po 800 zł. począwszy od 21 grudnia 2008 r. do dnia 20 grudnia 2010 r. z ustawowymi odsetkami licznymi dla kwot po 800 zł. od dnia 21 grudnia 2008 r. do dnia 21 grudnia 2010 r. płatnych do ręki przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda;

b/ alimentów w wysokości po 200 zł. płatnych od dnia 21 grudnia 2011 r. do dnia 10 każdego miesiąca płatnych do rąk przedstawicielki ustawowej powoda z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności;

c/ zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za I i II instancje

względnie o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi w innym składzie osobowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje: obie apelacje nie są uzasadnione.

Wbrew wywodom autorów obu apelacji Sąd Rejonowy poczynił dostateczne ustalenia faktyczne w zakresie możliwości zarobkowych zobowiązanych osób do alimentacji, jak i co do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego do alimentów. Zarzut zatem naruszenia przepisu art. 135 k.r.o. nie jest zasadny.

Z uwagi na uzasadnienie w/w zarzutu w apelacji pozwanego Sąd Okręgowy pragnie przypomnieć, że przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe” rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba obowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swych sił umysłowych i fizycznych. Zatem możliwości zarobkowe zobowiązanego nie mogą być zawsze utożsamiane z faktycznie utożsamianymi zarobkami – por. uchwała SN z dnia 16.12.1988 r., w sprawie III CZP 91/86, OSNC 1988/4/42.

Pozwany przedstawił dowody wpłat na jego rachunek bankowy kwot pieniężnych z tytułu wynagrodzenia za pracę. W sytuacji kiedy pozwany nie przedstawił umowy o pracę i zasad ustalania jego poborów, to nie można przyjąć iż wskazane kwoty to jego rzeczywiste dochody. Pozwany nie przedstawił także dokumentu odzwierciedlającego jego dochody roczne uzyskane w roku 2012, a zgłoszone do opodatkowania.

W ślad za Sądem I instancji należy podnieść, że pozwany jest młodym i zdrowym człowiekiem, właścicielem nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym. Z zeznań przedstawicielki ustawowej małoletniego wynika, że jego miesięczne zarobki wynosiły 1200 GBD. Te przytoczone wyżej fakty wskazują, że pozwany posiada możliwości zarobkowe i majątkowe by płacić tytułem alimentów kwotę 600 zł miesięcznie.

Nie można stawiać Sądowi Rejonowemu zarzutu, iż naruszył przepis art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez to, że nie uwzględnił dowodów wpłat przedstawionych przez pozwanego o jego wynagrodzeniach za pracę. Jak to już wyżej wskazano w/w wyciągi z rachunku bankowego, z racji braku umowy o pracę pozwanego, czy też deklaracji o uzyskanych dochodach za rok 2012 zgłoszonych do uiszczenia podatku, nie mogą być dowodem informującym o wysokości zarobków.

Także nie ma racji autor apelacji kiedy podnosi, że ciężar zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego spoczywa aż w 90% na nim. Uwadze pozwanego uszło, że matka dziecka zaspakaja powodowi potrzeby mieszkaniowe, czyni starania o jego wychowanie, zdrowie, ponosi w całości starania o jego utrzymanie. Rzeczą powszechnie wiadomą jest, że ten wkład matki powoda w zaspokojenie jego potrzeb nie da się dokładnie oszacować, ale niewątpliwym jest, że znacznie przewyższa 10%, o których donosi pełnomocnik pozwanego.

Nie ma racji przedstawicielka ustawowa powoda, że pozwany posiada możliwości płacenia alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie. Po pierwsze uzyskiwanego zarobku pozwanego nie można przeliczać na warunki polskie. Powszechnie wiadomym jest, że koszty utrzymania w Anglii nie są porównywalne z warunkami w Polsce. Po drugie jak wynika z niespornych ustaleń faktycznych pozwany posiada na utrzymaniu dziecko z kolejnego związku nieformalnego. Te wszystkie okoliczności zestawione z możliwościami zarobkowymi i majątkowymi pozwanego wskazują, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił alimenty na rzecz powoda na kwotę 600 zł miesięcznie.

Zasadnie również Sąd I instancji oddalił powództwo co do alimentów za okres od 16 grudnia do 21 grudnia 2008 r. Alimenty za ten okres są przedawnione gdyż pozew wpłynął do sądu w dniu 21.12.2011 r. i dlatego nie może powód domagać się ich zasądzenia. Dzieje się tak dlatego, że przepis art. 137 § 1 k.r.o. stanowi, że roszczenia alimentacyjne przedawniają się z upływem trzech lat.

Także nie jest trafny zarzut naruszenia przepisu art. 137 § 2 k.r.o. przez odmowę zasądzenia alimentów za okres od 21.12.2008 r. do dnia 20.12.2011r. Jak zasadnie zauważa Sąd I instancji alimenty za okres zaległy mogą być zasądzone wyjątkowo, jedynie kiedy nie zostały zaspokojone potrzeby małoletniego powoda i w związku z tym matka powoda zmuszona była zaciągnąć zobowiązania pieniężne względem osób trzecich, których to nie spłaciła. W tym zakresie powództwo nie zostało stosownie do treści art. 6 k.c. udowodnione.

Skoro zarzuty autorów obu apelacji tj. powoda i pozwanego nie zostały uznane za zasadne, dlatego na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Na oryginale właściwe podpisy